

Millî Edebiyat Dönemi'nin Genel Özellikleri

1. Aşağıdakilerden hangisi "Millî Edebiyat" akımı sanatçı-
larının dil konusunda benimsediği ilkelerden biri de-
ğildir?

- A) Arapça-Farsça edat ve bağlaçları kullanmaya devam etmek
- B) Dilimizde eş anlamlısı bulunan alıntı kelimeleri atmak, Türkçe olanları kullanmak
- C) Yazı dilinde İstanbul Türkçesini esas almak
- D) Yabancı kökenli sözcükleri, dilimizde söylendiği gibi yazmak
- E) Türk dilinin lehçelerinden sözcük almamak

2. (I) Edebiyat ve sanat eserlerinin yabancı etkilerden uzak bir anlayışla oluşturulmasını savunan, düşünce alanında millî kaynaklardan yararlanıp beslenmeyi ilke edinen edebiyat anlayışına "Millî Edebiyat" denmiştir. (II) Millî Edebiyat, Türk milliyetçiliği düşüncesinin edebiyata yansımaları olarak da değerlendirilebilir. (III) Bu kavram, Türk edebiyatı için bütüncül bir anlam taşımamakla birlikte daha çok, 1911-1923 yılları arasında kapsayan dönemi ifade eder. (IV) Edebiyat tarihçileri, Millî Edebiyat'ın başlangıç tarihi olarak Selanik'te çıkarılan "Türk Yurdu" dergisinde "Yeni Lisan" makalesinin yayımlandığı 1911 yılını kabul ederler. (V) Millî Edebiyat hareketi öncelikle bir dil hareketidir, sade Türkçenin bir dava olarak ele alınması ilk kez bu makalede ortaya konmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Millî Edebiyat'la Servetifünun ve Fecriati edebiyatlarını karşılaştıran aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Servetifünun ve Fecriati'de görülen sanatlı ve zor anlaşılır şiir, Millî Edebiyat'ta yerini sanatlı söyleyişin ikinci planda olduğu, anlaşılır şiire bırakmıştır.
- B) Servetifünun ve Fecriati edebiyatları bir beyannameyle ortaya çıkar, Millî Edebiyat'ta ise böyle bir durum yoktur.
- C) Servetifünun'da konular bireyseldir, Millî Edebiyat'ta ise Kurtuluş Savaşı ve sosyal meselelerdir.
- D) Servetifünun ve Fecriati'de Arapça ve Farsça tamlamalar kullanılır, Millî Edebiyat'ta ise Türkçe tamlamalar kullanılır.
- E) Servetifünun ve Fecriati'de aruz ölçüsü kullanılır, Millî Edebiyat'ta ise hece ölçüsü kullanılır.

4. (I) Millî Edebiyat sanatçılarının en belirgin özelliği, eserlerini halkın anlayacağı bir dille oluşturmaya çalışmalarıdır. (II) Bu yönelim kısa zamanda genişlemiş, bu dönemin roman ve öykülerinde ortak bir tutuma dönüşmüştür. (III) Roman ve öykülerin konularının halkın yaşamından alınması, Millî Edebiyat Dönemi eserlerinin bir başka özelliği olmuştur. (IV) Roman ve öykülerde mekân olarak yalnız İstanbul tercih edilmiş, eserlerde mekân genişletilmemiştir. (V) Sanatçılar, kaynak olarak kendi öz kültürlerini görmüşler ve millî öğelerden beslenmişlerdir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Şiirde hece ölçüsünün ve sade Türkçenin yeniden gündeme geldiği bir dönemdir. Konusunu destanlar döneminden, o güne kadar oluşmuş Türk tarihinden, Anadolu'dan alan eserler yazılmaya başlanır. Şekil ve dil anlayışı bakımından halk şiir zevkine daha fazla faydalanılır. Türk edebiyatında "- - -" kavramını ilk defa ortaya atan ve bunun gerçekleşmesi için dilin sadeleştirilmesi gerektiğini bilerek bu doğrultuda eserler veren - - - - - ve - - - - - üçlüsünün başlattığı bu yeni hareket Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nı da şekillendirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Millî Edebiyat, Ali Canip Yöntem, Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp
- B) Millî Edebiyat, Hüseyin Cahit, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin
- C) Fecriati, Ahmet Haşim, Yakup Kadri, Celal Sahir
- D) Fecriati, Ömer Seyfettin, Ahmet Haşim, Tevfik Fikret
- E) Servetifünun, Tevfik Fikret, Cenap Şehabettin, Halit Ziya

6. I. Dilde sadeliğin savunulması
II. "Toplum için sanat" ilkesinin benimsenmesi
III. Şiirde hece ölçüsünün kullanılması
IV. Teknik açıdan başarılı roman ve öyküler yazılması
V. Şiirde halk edebiyatı nazım biçimlerinin kullanılması

Yukarıdakilerden hangileri, Millî Edebiyat'la Servetifünun edebiyatının ortak özelliklerinden biridir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Millî Edebiyat Dönemi'nin Genel Özellikleri

7. Millî Edebiyat Dönemi'nde eserlere yansıyan sosyal sorunlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yoksulluk, kuşaklar arası çatışma, aşırı melankoli
- B) Yoksulluk, aile hayatı, ahlaki çöküntü
- C) Aşırı melankoli, ümitsizlik, yalnızlık
- D) Yalnızlık, hayal - hakikat çatışması, aile hayatı
- E) Yanlış Batılılaşma, cehalet, hayal-hakikat çatışması

8. Aşağıdakilerden hangisi, siyasi alanda milliyetçiliğin, edebî alanda da millî olma fikrinin oluşmasına yol açan sebeplerden değildir?

- A) Osmanlılık, İslamcılık, Batıcılık gibi Osmanlı Devleti'ni kurtarma fikirlerinin çökmesi
- B) Osmanlı sınırları içindeki dinî ve etnik azınlıkların milliyetçi fikirlerle hareket etmeleri
- C) Müslüman Arapların da bağımsızlık yanlısı ve ayrılıkçı bir yol izlemeleri
- D) Bütün uluslar gibi Türkler arasında da milliyetçi düşüncelerin yayılması
- E) Osmanlı'nın son dönemlerinde ülkeyi korumak amacıyla hilafet makamının kullanılmaya çalışılması

9. Padişah, tahtından yavaşça ayağa kalktı. Sağ elini altın koltuğa dayadı. Gökten inen, manası anlaşılmaz bir sese kulak verir gibi başını büktü. Ordunun velvelisini dikkatle dinledi. "Kızıl Elma, Kızıl Elma..." Bu ismi şehzadeliğinden beri binlerce defa duymuştu. Sonra tekrar tahta oturdu. Gözlerinin üstüne kadar eğilmiş yusufisini geri itti. Gayet çıkık, geniş alnını, esmer uzun parmaklarıyla tuttu. Düşündü, düşündü...

— Kızıl Elma neresi, diye mırıldandı.

İskender Paşa üçüncü askeri huzura soktu. Bu, geniş omuzlarına batarasının uçları düşen genç bir bostancıydı.

— Kızıl Elma neresi?

— Atınızın gittiği yer padişahım!

— Orası neresi?

— Neresi olduğunu ancak padişahım bilir.

Ömer Seyfettin'e ait bir hikâyeden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hikâyenin oluşmasında Türkçülük akımı etkili olmuştur.
- B) Kaynak olarak millî ögelerden beslenilmiştir.
- C) Önceki dönem eserlerinin aksine konuşma diliyle yazılmıştır.
- D) Eser realist unsurlar taşımaktadır.
- E) Toplumsal sorunların işlendiği bir eserdir.

10. *İlhan Mokan, Bilge Kağan, Gaznevi'den Mahmut Sultan, Selçukludan Alparslan Han, Birer şanlı koçağımız!*

Millî Edebiyat Dönemi'nde yazılan bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkçülük akımının etkisiyle yazılmıştır.
- B) Anadolu konu olarak seçilmiştir.
- C) Aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
- D) İçerikten ziyade biçime önem verilmiştir.
- E) Düşünceden çok duygu ön plandadır.

11. Millî Edebiyat Dönemi'yle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Şiirde hece ölçüsü tercih edilmiş ve bütün türlerde olduğu gibi yalın bir dil kullanılmıştır.
- B) Şiirde yurt ve tabiat güzellikleri, kahramanlık ve vatan sevgisi gibi konular işlenmiş, halk şiiri nazım biçimleri kullanılmıştır.
- C) Öykü ve romanda memleketçi bir bakış öne çıkmış fakat öykü ve roman tekniği çok gelişmemiştir.
- D) Önceki dönemlerden farklı olarak roman ve öykü Anadolu'ya açılmış ve Anadolu insanının problemlerini konu edinmiştir.
- E) Tiyatro yeniden canlanmış, teknik açıdan zayıf olmasına rağmen dil ve üslup bakımından başarılı oyunlar yazılmıştır.

12. Ömer Seyfettin ile Ali Canip Yöntem'in Selanik'te çıkardıkları Genç Kalemler dergisine daha sonra Ziya Gökalp de katılmıştır. Ömer Seyfettin, Genç Kalemler dergisinde yayımlanan "Yeni Lisan" makalesinde topluluğun dil ve edebiyat görüşlerini ortaya koymuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada sözü edilen makalede dile getirilen görüşlerden biri değildir?

- A) Çeşitli bilimsel terimler aynen kullanılmalıdır.
- B) Yabancı dil bilgisi kuralları, Arapça, Farsça ad ve sıfat tamlamaları kullanılmamalıdır.
- C) Türk dilini zenginleştirmek için halk dilinden yeni sözcükler derlenip Türkçeye kazandırılmalıdır.
- D) Dilimize girmiş olan ve Türkçe karşılığı bulunan yabancı sözcüklere eserlerde yer verilmemelidir.
- E) Arapça ve Farsçadan gelen sözcüklerden, konuşma diline girip yaygınlaşmış olanlar Türkçeleşmiş sayılmalı ve kullanılmalıdır.

